

Kulttuuri- ja kielitietoinen hoitotyö Etelä-Pohjanmaalla -hankkeen päätöswebinaari kokosi yhteen kielen, kulttuurin ja osallisuuden teemat

12.1.2026

Moninaisuus hoitotyössä ajankohtaisena kysymyksenä

Sosiaali- ja terveysalalla monikielisyys ja kulttuurinen moninaisuus eivät ole enää tulevaisuuden ilmiöitä, vaan olennainen osa tämän päivän arkea. Kansainvälisten opiskelijoiden ja ammattilaisten määrän kasvu haastaa sekä koulutusta että työelämää kehittämään oppimis- ja työympäristöjä, joissa kielellinen ja kulttuurinen moninaisuus tunnistetaan ja joissa jokaisella on mahdollisuus oppia, osallistua ja tulla kohdatuksi. Maailman terveysjärjestön (WHO) mukaan kielellisesti ja kulttuurisesti turvalliset ja osallistavat ympäristöt tukevat hoitohenkilöstön ammatillista kehittymistä, työssä pysymistä sekä hoidon laatua ja potilasturvallisuutta (World Health Organization, 2020).

Näitä kansainvälisesti tunnistettuja lähtökohtia on pyritty edistämään myös alueellisessa kehittämistyössä, kuten Kulttuuri- ja kielitietoinen hoitotyö Etelä-Pohjanmaalla -hankkeen päätöswebinaarissa, joka kokosi yhteen laajan joukon hoitotyön koulutuksen ja työelämän toimijoita. Webinaari toimi paitsi hankkeen päätöstilaisuutena myös yhteisenä ajattelun ja oppimisen paikkana. Puheenvuoroissa ja keskusteluissa

korostuivat turvallisen harjoittelu- ja työympäristön merkitys, kielenoppimisen moninaiset polut sekä se, miten kohtaamiset voivat joko vahvistaa tai heikentää yksilön kokemusta osallisuudesta.

Ohjaus ja harjoittelu opiskelijan ammatillisen kasvun tukena

Kulttuuri- ja kielitietoinen hoitotyö E-P:llä -hankkeessa on kehitetty malleja, jotka tukevat maahanmuuttotaustaisten opiskelijoiden ammatillista kehittymistä ja integroitumista hoitotyöhön. Webinaarissa esiteltiin *maahanmuuttotaustaisten opiskelijoiden ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjausmalli*, jossa harjoitteluprosessia tarkastellaan kokonaisuutena valmistelusta arviointiin. Mallissa korostuvat ennakoiva ohjaus, selkeä vastuunjako sekä jatkuva vuorovaikutus opiskelijan, ohjaajien ja oppilaitoksen välillä.

Lisäksi esillä oli maahanmuuttotaustaisen *opiskelijan ohjausmalli ammattikorkeakoulussa*, joka painottaa mentoroinnin, ryhmäohjauksen ja vertaismentoroinnin merkitystä. Yhteistä molemmille malleille on ajatus jatkuvasta tuesta: opiskelijan tavoitteet, kielitaidon kehittyminen ja ammatillinen kasvu kulkevat rinnakkain koko opintopolun ajan. Näiden mallien kautta konkretisoituu se, miten rakenteellinen tuki voi lisätä opiskelijan turvallisuuden tunnetta ja luottamusta omaan osaamiseensa.

Lähijohtaja integraation mahdollistajana – Marjut Asunmaan tutkimuksellinen näkökulma

Marjut Asunmaan puheenvuoro pohjautui hänen väitöskirjatutkimukseensa, jossa tarkastellaan hoitotyön lähiesihenkilöiden roolia maahanmuuttaneiden hoitajien integraatiossa. Asunmaa toi esiin, että integraatio ei ole yksittäinen toimenpide tai perehdytysvaihe, vaan pitkäkestoinen prosessi, joka alkaa jo rekrytoinnista ja jatkuu arjen työssä. Lähijohtajalla on keskeinen vastuu tämän prosessin mahdollistajana.

Asunmaa nosti esiin, että lähijohtajan osaamisessa korostuvat erityisesti asenteet, kielitietoisuus ja kyky tunnistaa yksilöllisiä oppimispolkuja. Usein esihenkilöiden huoli kohdistuu potilasturvallisuuteen, mikä on ymmärrettävää ja perusteltua mm. kielitaidon näkökulmasta. Samalla on kuitenkin tärkeää huomata, että potilasturvallisuus ja kielellinen tuki eivät ole toisiaan poissulkevia, vaan toisiaan tukevia tekijöitä. Riittävä kielituki, selkeä viestintä ja turvallinen ilmapiiri vahvistavat sekä työntekijän ammatillista varmuutta että koko työyhteisön toimintaa. Tutkimus tuo näkyväksi sen, että integraatio vaatii lähijohtajilta uutta osaamista, mutta samalla se tarjoaa mahdollisuuden kehittää hoitotyötä entistä yhdenvertaisemmaksi ja kestävämmäksi.

Vastuullinen ja kestävä kansainvälinen

rekrytointi – Kirsi Sipolan näkökulma

Kirsi Sipolan esitys avasi vastuullisen ja kestävän kansainvälisen rekrytoinnin kokonaisuutta erityisesti sosiaali- ja terveysalan näkökulmasta. Sipola toi esiin, että kansainvälinen rekrytointi kytkeytyy laajoihin yhteiskunnallisiin, eettisiin ja globaaleihin kysymyksiin. WHO:n suositusten mukaisesti rekrytoinnissa tulee huomioida lähtömaiden terveydenhuollon kantokyky, työntekijöiden oikeudet sekä kohdemaan vastuu kotoutumisen tukemisessa.

Sipola korosti, että eettinen rekrytointi edellyttää läpinäkyvää ja dokumentoitua rekrytointiprosessia, luotettavien kumppaneiden käyttöä sekä rekrytointia koulutusta vastaaviin tehtäviin. Keskeistä on myös se, että kansainvälisesti rekrytoidut ammattilaiset saavat riittävän kieli- ja kulttuurituen sekä realistisen kuvan suomalaisesta työelämästä jo ennen Suomeen saapumista.

Puheenvuorossa nousi vahvasti esiin ajatus siitä, että rekrytointi ei pääty työntekijän saapumiseen, vaan onnistuminen mitataan arjessa: perehdytyksen laadussa, esihenkilöiden tuessa ja työyhteisön valmiudessa kohdata moninaisuutta. Sipolan mukaan vastuullinen rekrytointi on myös pitovoimatekijä – hyvin toteutettu rekrytointi ja kotoutumisen tuki lisäävät sitoutumista ja halua jäädä Suomeen työskentelemään.

Kokemuksellinen puheenvuoro osallisuudesta ja ulkopuolisuudesta

Webinaarin koskettavimman puheenvuoron piti Jani Toivola otsikolla *“Ainoa huoneessa vai yksi monista”*. Toivola jakoi omakohtaisen tarinansa ulkopuolisuuden kokemuksista ja siitä, miltä tuntuu joutua toistuvasti todistamaan oman olemassaolonsa oikeutusta. Puheenvuoro peilasi yksilön kokemuksia laajempiin yhteiskunnallisiin rakenteisiin ja herätti kuulijat pohtimaan, millaisia kohtaamisia rakennamme arjessa.

Toivolan viesti oli selkeä: kohdatuksi tulemisella on valtava merkitys. Jokaisella on oikeus omaan tarinaansa ja siihen, että tulee nähdyksi ja kuulluksi omana itsenään. Puheenvuoro toi inhimillisen ja emotionaalisen ulottuvuuden keskusteluun, joka ei aina tule näkyviin arjen kohtaamisissa.

Paneelikeskustelu: moninaisuudesta voimavara

Webinaarin päätti paneelikeskustelu *“Moninaisuudesta voimavara – kieli, kulttuuri ja oppiminen hoitotyön kehittämisessä”*. Paneelissa keskustelivat Helena Raappana (HUS), Eveliina Suuniitty (Turun yliopisto), Anne Isoniemi (Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue) ja Alice Suominen (alumni, sairaanhoitaja).

Keskustelussa nousi esiin, että turvallinen oppimis- ja työympäristö on keskeinen edellytys kielenoppimiselle. Alice Suominen toi esiin, miten vastaanottava työyhteisö lisää rohkeutta kysyä, oppia ja tuoda esiin omia näkemyksiä. Hän kertoi myös ylpeydestään filippiiniläistaustaisten hoitajien tavasta kohdata asukkaat ja

heidän perheensä aidosti ja läsnä olevasti.

Eveliina Suuniitty muistutti, että kielenoppiminen etenee yksilöllisesti ja eri tahtiin. Hän peräänkuulutti laajempaa kielitietoisuutta yhteiskunnassa ja toi esiin ajatuksen siitä, miten esimerkiksi eri aksenttien kuuleminen mediassa voisi normalisoida kielellistä moninaisuutta. Helena Raappana ja Anne Isoniemi korostivat organisaatioiden vastuuta kehittää käytäntöjä, joissa monikansallinen henkilöstö nähdään tulevaisuuden voimavarana ja joissa kansainvälisten hoitajien ääni tulee aidosti kuulluksi.

Osallistujapalaute webinaarista

Webinaarista saatu palaute oli kokonaisuudessaan hyvin myönteistä. Osallistujat kokivat tapahtuman hyvin järjestetyksi, sisällöllisesti merkityksselliseksi ja ajatuksia herättäväksi. Puheenvuorojen rytmitys ja teemoihin syventyminen saivat kiitosta, ja useat vastaajat kuvasivat webinaaria puhuttelevaksi sekä ammatillisesti että inhimillisesti.

Erityisesti kokemukselliset puheenvuorot nousivat palautteessa vahvasti esiin. Jani Toivolan puheenvuoroa kuvattiin koskettavaksi ja poikkeuksellisen vaikuttavaksi, ja sen koettiin herättäneen tunteita sekä ajatuksia omasta toiminnasta ja kohtaamisista työelämässä. Myös Marjut Asunmaan puheenvuoro sai kiitosta ja sen todettiin herättäneen pohdintaa lähijohtamisen ja integraation kysymyksistä.

Osallistujat kokivat webinaarin teeman tärkeäksi ja ajankohtaiseksi, ja useat toivat esiin, että käsitellyt aiheet vahvistivat omaa ymmärrystä kulttuuri- ja kielitietoisuuden merkityksestä hoitotyössä. Palautteessa korostui kokemus siitä, että webinaari tarjosi uusia näkökulmia ja tuki oman työn reflektointia.

Yksittäisissä palautteissa nousi esiin myös toiveita jatkotyöstölle, esimerkiksi hankkeen vaikutusten ja jatkopolkujen avaamisesta entistä konkreettisemmin. Tämä osoittaa osallistujien kiinnostusta aiheen syventämiseen ja kehittämistyön jatkuvuuteen.

Kohti käytännön muutoksia

Kulttuuri- ja kielitietoinen hoitotyö Etelä-Pohjanmaalla -hankkeen päätöswebinaari osoitti, että kielen, kulttuurin ja osallisuuden kysymykset kietoutuvat tiiviisti yhteen. Turvalliset kohtaamiset, selkeät ohjausmallit ja vastuullinen johtaminen luovat perustan sille, että moninaisuus voi toteutua voimavarana hoitotyössä ja koulutuksessa. Hankkeen kehittämistyö ja webinaarissa käyty keskustelu tarjoavat konkreettisia eväitä opiskelijoiden ohjaajille, esihenkilöille ja muille hoitotyön työyhteisöissä toimiville, jotka haluavat rakentaa turvallisia työskentely-ympäristöjä, joissa jokaisella on mahdollisuus kasvaa ja kuulua joukkoon.

Artikkeli on valmisteltu osana Euroopan unionin osarahoittamaa Kulttuuri- ja kielitietoinen hoitotyö Etelä-Pohjanmaalla -hanketta. Haluamme kiittää hankkeen ja tämän artikkelin rahoittamisesta Euroopan sosiaalirahastoa.

Terhi Voltti
Projektipäällikkö, Kulttuuri- ja kielitietoinen hoitotyö Etelä-Pohjanmaalla

Lähde

World Health Organization. (2020). *State of the world's nursing 2020: Investing in education, jobs and leadership*. World Health Organization. https://www.who.int/publications/i/item/9789240003279